رازی و خوانندگان

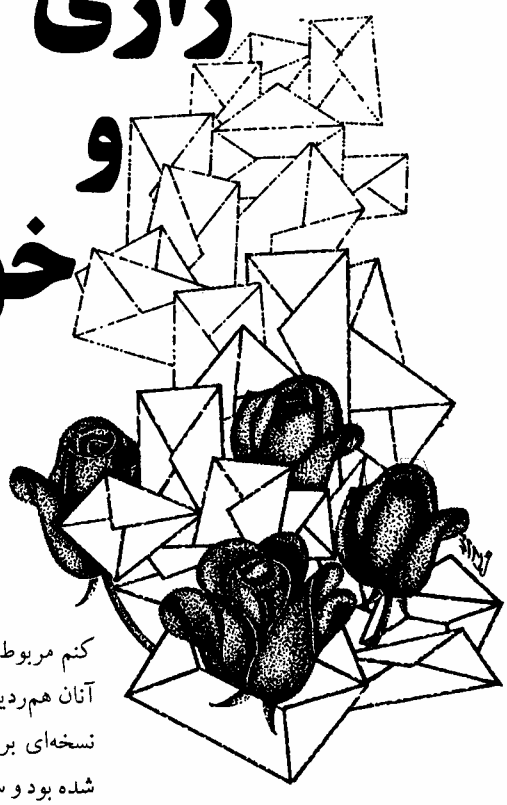

■ **سردبیر محترم مجله رازی**

پس از عرض سلام. در آن ماهنامه فصلی مربوط به نسخه‌های همکارانی که بدون توجه و دقت فقط بقصد درمان علامتی اختصاص دارد که اولین قسمت که در مجله می‌خواندم همین قسمت می‌باشد و بعد سایر مطالب ؟ باید نویسندگان چنین نسخ و چنین درمان کننده‌هائی!! را یا براه راست آورد یا از جامعهٔ پزشکی کنار گذاشت. اما مطلبی که می‌خواهم عنوان کنم مربوط به همکاران داروساز می‌باشد که برخی از آنان هم‌ردیف همان پزشکان می‌باشند. چند روز قبل نسخه‌ای برای بیماری نوشتم که دچار ایسکمی قلب شده بود و سابقهٔ فشار خون بالا داشت. اصولاً نسخه‌ای که می‌نویسم با خط خوانا و با تمام کلمات است مثلاً Cop. verapamil$_{40}$ یا Cop. Clonidine یا امثالهم، بیمار تلفنی گفت که آیا داروی فشار خون من این‌بار عوض شده؟ پرسیدم چطور؟ گفت : شما قرصی بنام کلومیفن تجویز کرده‌اید؟ گفتم من تا بحال در هیچ نسخه‌ای داروی کلومیفن ننوشته‌ام لطفاً نسخه و دارو را بفرستید که ببینم. وقتی آنها را دیدم بجای قرص کلونیدین بهمین شکل که در بالا نوشته‌ام که هیچ شباهتی بجز در کلمه Clo اوّل آن با هم نداشتند وجود دارد و خود دارو هم هم‌آهنگ با داروهای دیگر نسخه

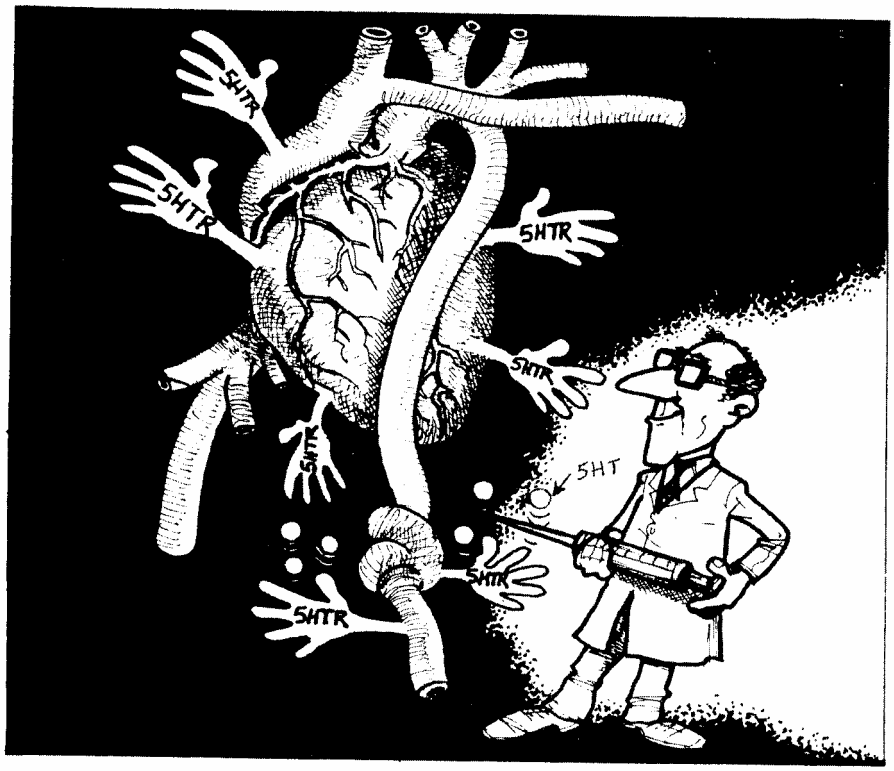

که وراپامیل و دی‌پیریدامول بود نبود. بیماری دیگر مراجعه نمود بعلت تپش قلب در میان و E.C.G تاکیکاردی با ۱۲۰ بود و ریتم سینوزال بیمار می‌گفت که چند روز پیش نزد یکی از همکاران برای ناراحتی عصبی رفته و پس از استعمال داروی آن همکار قلبش شروع به تپش نموده و بعد عرق فراوانی باو دست می‌دهد و گاهی حالت بی‌حالی و بی‌هوشی پیدا می‌کند نسخه همکارمان را خواستم Chlorodiazapoxid بود داروها را خواستم که ببینم دیدم بجای آن Chloropropamide داده شده و بیمار پس از خوردن روزی سه قرص از آن دچار هیپوگلیسمی شده. برای بیمار شرح دادم که دیگر آن دارو را نخورد و آن را نزد داروساز ببرد و مواخذه کند که چنین اشتباه فاحشی را که ممکن بود حتی به اغماء هیپوگلیسمی و عوارض وخیم آن بیانجامد نموده است. اگر تکنسین‌های داروخانه چنین اشتباهاتی را می‌کنند داروساز داروخانه موظف است که کلیه نسخه‌ها و داروها را کنترل کند، ولی متاسفانه از قبیل چنین اشتباهات کم نیست و با هر یک از همکاران که صحبت کردم چند نمونه‌ای را برای دکتر داشتند. تمنی دارم که در این‌باره نیز مطلبی در مجله نوشته و هشدار داده شود.

با تقدیم احترام

دکتر جواد رهبری

متخصص بیماریهای قلب و عروق

■ حضور محترم مسئولان و دست‌اندرکاران ماهنامه رازی

سلام‌علیکم، خسته نباشید.

در ابتدای امر لازم می‌دانم از زحمات شبانه‌روزی شما عزیزان که در پیشرفت کاروان سریع‌السیر علم سهم بسزایی را دارید، تقدیر و تشکر نمایم.

و اما منظور از مزاحمت ارائه یک‌سری پیشنهادات در رابطه با ادارهٔ داروخانه‌ها به شکلی علمی‌تر و مطلوب‌تر می‌باشد. امید است با انعکاس آنها به مسئولین مربوطه و نیز از طریق چاپ در ماهنامه به فکر چاره‌اندیشی بیفتیم:

۱ - ازدحام بیماران در داروخانه‌ها به نحوی است که عمدتاً همکاران داروساز قادر به انجام وظایف خود به نحو صحیح و مطلوب نیستند و بعضاً فقط به پیچیدن نسخه‌ها اکتفا می‌کنند. این امر خود از یک مشکل اصلی ناشی می‌شود که همان تعداد داروخانه‌ها به نسبت جمعیت است (هر ۱۰۰۰۰ نفر یک داروخانه). چه اشکالی دارد که با افزایش داروخانه‌ها مثلاً به تعداد دو برابر، سرویس‌دهی دقیق و صحیح انجام پذیرفته و داروسازان نیز نقش اصلی و در عین حال خطرناک خود را با فراغت و آسودگی و فرصت کافی ایفا نمایند، آیا واقعاً یک مسئول فنی قادر است روزانه روی ۲۰۰ الی ۳۰۰ نسخه (به طور متوسط) کار علمی انجام دهد؟!

۲ - افزایش تعداد داروخانه‌ها (فرضاً به ازای هر ۵۰۰۰ نفر یک داروخانه) سبب به کارگیری نیروهای جدید داروساز گشته ومشکلات عمده‌ای که در سر راه این قشر می‌باشد نیز مرتفع خواهد گشت.

۳ - شاید بعضی همکاران معتقد باشند که افزایش تعداد داروخانه‌ها، سبب می‌شود که داروخانه‌ها از نظر اقتصادی تأمین نگردند (کما اینکه در شرایط فعلی نیز چنین است) ولی این مشکل نیز با برنامه‌ریزیهای صحیح قابل حل است، وقتی همکاران داروساز در داروخانه‌ها اقدام به سرویس‌دهی علمی و دقیق به بیماران نمایند، افزایش حق ویزیت یا تعرفه، عادلانه و جبران کنندهٔ بحران اقتصادی داروخانه‌ها خواهد بود.

٤ - بهتر است همکاران محترم داروساز یک شکل منسجم و منظم داشته باشند تا سالیانه (یا سالی دوبار) به حل مشکلات دارویی کشور و تدوین برنامه‌های که سبب پیشرفت درامور بهداشتی، درمانی می‌شود بپردازند.

در پایان با آرزوی موفقیّت و بهروزی برای شما عزیزان و کلیه همکاران داروساز امیدوارم در سایه عنایات حق‌تعالیٰ پیروز سربلند باشید.

دکتر محمدحسن حجتی

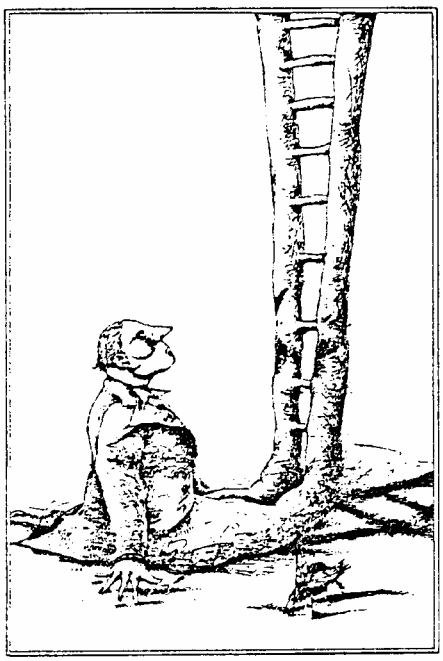

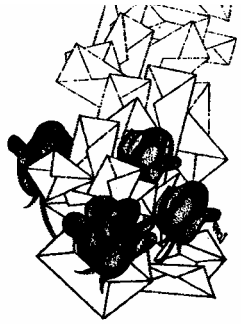

■ با عرض سلام خدمت سردبیر محترم

ضمن خسته نباشید به شما و تمام دست‌اندرکاران دلسوز آن مجله می‌خواهم از این فرصت استفاده کنم و مطلبی را که شاید مشکل بسیاری از داروسازان باشد با شما مطرح کنم شاید که راه علاجی باشد. مشکل مربوط به داروهای ترکیبی می‌باشد که پزشکان محترم آنرا برحسب مورد در نسخه می‌آورند، ما بر سر داروهائی که به صورت شناخته شده و آزمایش شده‌اند بحثی نداریم ولی یکسری ازاین داروهای ترکیبی برحسب مورد خاصی نوشته می‌شود و مواد داروئی مختلفی در این فرمولاسیون داروئی گنجانده می‌شود، بحثی که در اینجا وجود دارد اینست که بسیاری از این ترکیبات به طور کلی اصلاً فرموله نمی‌شوند و در صورت ساخت هیچگاه نمی‌توانند منظوری را که پزشک از نوشتن آن داشته برآورده کنند. به نظر بنده اگر همکاران محترم پزشک در موقع نوشتن اینگونه نسخ مشورت و همفکری لازم را با داروسازان داشته باشند هیچگاه این مشکل پیش نمی‌آید و موجبات سرگردانی مریض و داروساز و پزشک را فراهم نمی‌کند. با امید به اینکه پزشکان محترم به این نکته بذل توجه بفرمایند.

با تشکر: دکتر محمدرضا مختاری

■ مدیریت محترم ماهنامه دارویی رازی:

پس از عرض سلام وخسته نباشید و ضمن آرزوی موفقیت برای جنابعالی و همه دست‌اندرکاران ماهنامه که با زحمات شبانه‌روزی در جهت ارتقاء معلومات و اطلاعات کادر درمانی کشور و مطرح کردن مشکلات و مسائل مربوطه گام برمی‌دارید. اینجانب دکتر فضل‌الله مرفوع دکتر داروساز که مدت دو سال است از مطالب ماهنامه استفاده می‌نمایم بدینوسیله مراتب تشکر و قدردانی خود را ابراز می‌دارم و در جهت همکاری با ماهنامه یک مسئله را قابل ذکر می‌دانم. در ماهنامه آبان ۷۱ مقاله‌ای تحت عنوان «تازه‌های ژنریک لورازپام» آورده شده حال آن که در کتاب «اطلاعات و کاربرد بالینی داروهای ژنریک ایران» که توسط بخش علمی داروپخش منتشر شده لورازپام در لیست داروهای حذف شده از طرح ژنریک می‌باشد و احتمالاً در این مورد اشتباهی رخ داده است خواهشمند است در این مورد توضیح داده شود تا برای خوانندگان عزیز رفع ابهام شود. از همکاری شما بسیار سپاسگزارم.

دکتر فضل‌الله مرفوع

■ همکار محترم آقای دکتر فضل‌الله مرفوع

ضمن تشکر از لطف شما نسبت به مجله رازی، بایستی به اطلاعتان برسانم که لیست داروهای ژنریک، لیست بسته‌ای نیست و همیشه امکان اضافه شدن داروهای جدید به آن وجود دارد.

«کتاب اطلاعات و کاربرد داروهای ژنریک ایران» زمانی چاپ شد که لورازپام در لیست داروهای ژنریک نبود. ولی بدلیل درخواستهای مکرر متخصصین بیماریهای اعصاب و روان، این دارو بشرط ساخت در کارخانجات داروسازی ایران به لیست ژنریک اضافه شد. لذا لورازپام توسط کارخانه داورسازی کیمیدارو فرموله و به بازار عرضه گردید. نشریه رازی نیز که خود را موظف به حمایت و پشتیبانی و معرفی داروهای ژنریک می‌داند، بمنظور

اطلاع تمامی دست‌اندرکاران حرف پزشکی اقدام به معرفی داروی فوق نمود، و هیچگونه اشتباهی در این زمینه رخ نداده است.

سر دبیر

■ با سلامی گرم و خسته نباشید خدمت سردبیر محترم مجلهٔ رازی دکتر فریدون سیامک‌نژاد و کلیه همکاران و دوستانی که صمیمانه و صادقانه خدمت می‌کنند، و می‌کوشند هر روز ماهنامه رازی پربارتر باشد و مشکلات همکاران عزیز ما را در داروخانه‌ها بیان می‌کنند. مخصوصاً در ارتباط با نسخه‌هائی که رعایت تداخل داروئی نمی‌شود، و مسلماً انتقاد سازنده است، خصوصاً اگر پزشکان محترم مغرضانه با این مسئله برخورد نکنند. چرا که دکترداروساز هدفش چیزی نیست، جز پیشبرد سطح دارو- درمان کشور. با توجه به اینکه من نیز عضو کوچکی از جامعه داروسازان کشورمان هستم، انتقادی به عده‌ای از همکاران در داروخانه‌های سطح تهران دارم. چندی قبل به اتفاق یکی از دوستان کارآموز در داروخانه، به یکی از داروخانه‌های شمال شهر تهران رفتم، مسئول این داروخانه خانمی با لیسانس مدیریت را برای ساختن داروهای دکتر پوست استخدام کرده بود. با کمال تعجب می‌دیدم، این خانم اسپاتور آلوده به ایکتیول را از ظرف خارج می‌کرد و بدون تعویض یا تمیز کردن در ظرف وازلین و سایر ظرفها فرومی‌برد، وقتی هم مورد اعتراض ما واقع می‌شد، می‌گفت کسی که نمی‌فهمد، پس مانعی ندارد، و این مورد بارها و بارها تکرار می‌شد.

در همین داروخانه برای تهیه یک محلول ضدآکنه، بجای کلیندامایسین که در نسخه نوشته شده بود، کلرامفنیکل مصرف شد، در حالیکه طیف اثر این داروها با هم فرق دارد و چه بسا اصلاً کلرامفنیکل نتواند میکروب مولد آن آکنه را از بین ببرد و بیمار اصلاً مداوا نشود.

سری به داروخانهٔ دیگری در همان نزدیکی می‌زنیم، ظاهراً داروخانه خوب و بزرگی است. دو دکتر داروساز در داروخانه کار می‌کنند در نزد مریض بیچاره ضریب احتمال نظافت در ساخت دارو بالا می‌رود، متأسفانه در داروخانه مورد بحث دارو را آقائی درست می‌کند که در به پایان رساندن تحصیلات ابتدائی توسط او تردید است. صحنه‌ای دیدم که واقعاً وحشت کردم. مقداری د.د.ت (گویا برای مبارزه با سوسک) در گوشه میزها و طبقات کمدها ریخته بود. این آقا با تکه پارچه‌ای بسیار کثیف اقدام به پاک کردن د.د.ت کرد. بعد از چند دقیقه‌ای دیدم که هاون چینی را با همان کهنه پاک کرد و خشک کرد و شروع به ساخت دارو در آن کرد. حالا معلوم نیست مریض بدبختی که به امید بهبود چند جوش که شاید چندان هم حاد نبوده، به پزشک مراجعه کرده، حالا با خطر روبرو شدن با چه بیماری روبرو است؟ بیماری که با هزار امید و آرزو به پزشک مراجعه می‌کند. گذشته از مخارجی که معمولاً اندک هم نیست و باید متحمل شود، داروئی دریافت می‌کند که معلوم نیست چه کسی ساخته، چه اثری روی پوست دارد، و چه بسا که از گذشته هم وضع بدتری پیدا کند.

با خود فکر می‌کردم علت این مسائل چیست؟ دیدن این موارد در کار فاجعه است. عده‌ای از همکاران و دوستان پزشک و داروساز بعد از پایان تحصیلات برای همیشه دور کتاب و درس و مطالعه را خط می‌کشند، و احتمالاً سوگندنامه بقراط را هم به فراموشی می‌سپارند. اینان در دنیائی گام برمی‌دارند که جز پول و مادیات چیز دیگری وجود ندارد. البته توهین به پزشکان و داروسازانی که صمیمانه کار و تلاش می‌کنند، و ما همگی مدیون کوشش بی‌دریغ

ایشان هستیم، نباشد.

به امید روزی که تمامی گروه‌های پزشکی صمیمانه و دوستانه و با وجدانی سازنده در کنار یکدیگر باشند.

دوستدار شمار

پردیس رضائی

دانشجوی داروسازی دانشگاه تهران

■ سردبیر محترم ماهنامه داروئی

سلام علیکم. باتقدیم و عرض ادب خدمت جنابعالی و سایر همکاران دست‌اندرکار تهیه ماهنامه داروئی رازی خواهشمند است مطالب مندرج در زیر را در مجله ثبت فرمائید و ضمناً تقاضا می‌شود جهت اطلاع و آگاهی همکاران دانشجوی عزیز سالهای آخر دانشکده‌های داروسازی در سراسر مملکت نسخه‌هائی از ماهنامه را همه ماهه ارسال فرمائید تا آنها نیز در جریان پاره‌ای ازامور مربوط به دارو و داروخانه قرار گیرند.

همکاران عزیز. اینجانب دکتر نصراله فرهمند رحیم‌آبادی فارغ التحصیل سال ۳۵ دانشگاه تهران و بازنشسته وزارت بهداشت در شهر تنکابن می‌باشم. خواهشمند است انتقاد اینجانب را نسبت به بعضی از مؤسسات نظیر جامعه داروسازان ایران در مرکز و مسئولین امور داروخانه‌ها در وزارت بهداشت خصوصاً مسئولین امور داروئی استان مازندران در ماهنامه ثبت فرمائید تا خوانندگان نسبت به مطالب یادشده بقضاوت بنشیند و در جران امر قرار گیرند.

۱- اینجانب یکسال قبل شرحی بجامعه داروسازان نوشتم و وضع نابسامان داروخانه‌های شهر تنکابن و شهرهای همجوار را که بعضی از آنها بدون حضور مسئول فنی و حتی داروخانه‌هائیکه صاحب امتیاز هستند ولی تعدادی از آنها بدون حضور مسئول فنی و صاحب امتیاز اداره می‌شوند را متذکر شدم و از جامعه خواهش کردم که با نشست با مسئولین امور داروخانه‌های وزارت بهداشت حق مسئولیت فنی که شایسته یک دکتر داروساز باشد تصویب و به سازمان و شبکه‌ها ابلاغ کنند تا با تعرفه‌ای که داروخانه‌ها از بابت نسخ دریافت می‌دارند حق دکتر داروساز را بپردازند و در این راه نه تنها چیزی صاحب داروخانه نمی‌دهد بلکه مبلغی هم عاید او می‌شود ولی در نهایت تاسف باید باطلاع برسانم که جامعه نه تنها در این خصوص قدمی برنداشت بلکه حاضر نشد جواب همکار قدیمی را هم بدهد.

۲- مسئله جالب این است که مسئول امور داروخانه‌ها مجوز داروخانه را بنام همکارانی در شهرستانها صادر می‌نماید آنهم داروخانه شبانه‌روزی بدون کمترین تعهد که صاحب امتیاز پس از دریافت امتیاز در طول مدت دایر شدن داروخانه برای ۱۰ سال حتی دو ماه در محل داروخانه حضور نداشته و مسئول معرفی کرده هر چند ماه یک نفر مسئول بوده و برای

بقیه ایام بدون مسئول اداره شده است و هنوز هم با وجود گذشت ۱۰ سال و تقاضای تبدیل شبانه روزی به روزانه این داروخانه که یکسال قبل درخواست به شبکه بهداری داده است در این‌باره تصمیم‌گیری بعمل نیامده در حالیکه داروخانه کماکان بدون مسئول اداره می‌شود منتظر قضاوت شما خوانندگان محترم و اقدام جدی مسئولین امور دارو و داروخانه‌ها در سراسر مملکت می‌باشیم.

با تقدیم احترام

دکتر فرهمند

*** تذکر:**

همانگونه که تمامی همکاران و مخاطبین نشریه رازی می‌دانند، این نشریه خود را موظف به انعکاس درد دلها، عقاید، نظرات و پیشنهادات جامع پزشکی داشته و در این راه تا آنجا که توان داشته، به وظیفه‌اش عمل نموده است.

نامه همکارمان آقای دکتر فرهمند در اعتراض به عملکرد مسئولین امور داروئی استان مازندران، بیان نقطه‌نظرات شخصی ایشان است. از آنجا که نشریه رازی همیشه تریبونی برای برخورد آراء مختلف بوده، قطعاً منتظر پاسخ مسئولین امور داروئی استان مذکور خواهیم بود. منتهای مراتب بایستی متذکر شویم که بدلیل کثرت نامه‌ها، این امکان وجود دارد که فاصله چاپ جوابیه احتمالی مسئولین داروئی استان مازندران حداقل چهار الی شش ماه بطول انجامد. این را گفتیم که چاپ نامه‌های همکاران در ستون رازی و خوانندگان نشریه، دیر و زود دارد ولی سوخت و سوز ندارد.

سردبیر

■ سردبیر محترم ماهنامهٔ رازی:

با سلام و عرض ارادت خدمت شما، شمائی که هدفی جز بهبود وضعیت داروئی کشور ندارید خواهشمندم در صورتی که صلاح بدانید مطلب زیر را هم برای همدردی و هم پاسخ به نامهٔ آقای دکتر مهران نظافتی که در شمارهٔ ۱۱ آذر ۷۱ چاپ شده بود درج نمائید:

واقعیت اینست که مسبب ۹۹٪ از مشکلات داروسازان خود آنها هستند یعنی از ماست که بر ماست، آیا غیر از اینست که مسئولین امور داروئی منطقهٔ ازناکه اجازه می‌دهند داروخانه بدون داروساز باشد داروساز هستند، شاید گفته شود منطقه منطقهٔ محرومی است و داروساز کم دارد ولی در اصفهان هم که داروساز در حد کاملاً کافی وجود دارد وضعیت بهتر از اینها نیست، شاید باور کردنی نباشد که در اصفهان هم داروخانه‌ای بدون مسئول فنی باشد ولی واقعیت دارد، در خود شهر اصفهان 'داروخانه‌ای بنام داروخانهٔ ۰۰۰ شش ماه است که فاقد مسئول فنی است و مسئولین امور داروئی اظهار می‌دارند که تنها برخوردی که با این داروخانه می‌توان کرد قطع سهمیه داروئی آن است که این امر هم بدون فایده است. چون بقیهٔ پراتیکها به این داروخانه دارو می‌رسانند، یا وقتی پس از سالها ثابت ماندن حق‌الزحمه مسئولین فنی داروخانه‌ها در اثر پافشاری و اصرار عده‌ای از دانشجویان سال آخر داروسازی، مسئولین امور داروئی

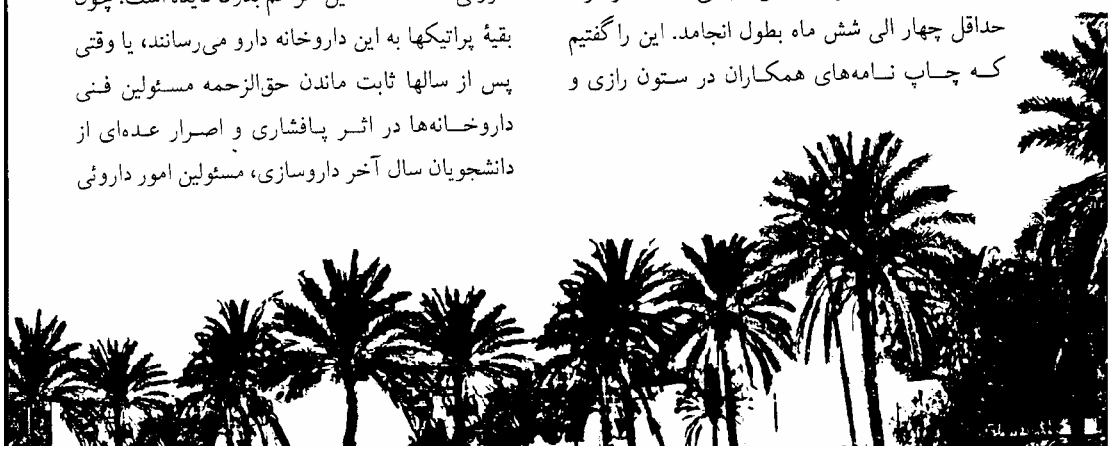

استان در وضعیتی قرار می‌گیرند که باید تغییری در میزان حق‌الزحمه مسئولین فنی داروخانه‌ها بدهند طرحی را می‌دهند که براساس آن میزان حق‌الزحمه داروساز را بطور متوسط ۸ ساعت در روز و ساعتی ۱۴۰ تومان مقرر می‌کنند و در کمال شرمندگی باید گفت که این درآمد حتی با درآمد یک راننده تاکسی هم قابل مقایسه نیست.

و اما خود داروسازان چرا اینقدر به مسائل خود بی‌اعتناء هستند و نسبت به هم بیگانه؟ همین پراتیکها که از نظر بعضی از داروسازان هیچ جایی درنظام داروئی کشور ندارند در تمام استانهای بزرگ کشور تشکیلات جدید خود را به نام انجمن داروخانه‌داران و تکنسینهای داروسازی برقرار کرده‌اند و در هر استان جلسات هفتگی دارند و نیز دارای جلسات سالانه در تهران هستند در تمام کشور نسبت به وضعیت هم آگاهند، ولی متأسفانه در بسیاری از استانهایی که انجمن داروخانه‌داران تشکیل شده، هنوز انجمن داروسازان تشکیل نشده است، مانند اصفهان که حدود ۲ سال است که انجمن داروخانه‌داران تشکیل شده ولی هنوز انجمن داروسازان تشکیل نشده است. یعنی در حالیکه پراتیکها در کل کشور نسبت به وضعیت هم آگاهند، داروسازان حتی در یک استان هم نسبت به مسائل هم بی‌خبر هستند.

چرا در حالیکه بعد از انقلاب اسلامی دوبار طرح ادارهٔ مستقل داروخانه‌ها از طرف پراتیکها به مجلس پیشنهاد شده است و برای سومین مرتبه نیز به مجلس شورای اسلامی پیشنهاد خواهد شد ولی از طرف داروسازان هیچ طرحی برای بهبود وضعیت داروساز و خارج کردن داروخانه‌ها از دست پراتیکها به مجلس شورای اسلامی پیشنهاد نشده است و همواره داروسازان در موضع دفاعی بوده‌اند.

خلاصه آنکه: تا زمانی که داروسازان نسبت به مشکلاتشان بی‌اعتنا باشند و نیز نسبت به هم بیگانه، وضعیت همین است و بدتر هم خواهد شد.

با تشکر

ناصر جعفری دانشجوی سال ۵ داروسازی

دانشکدهٔ داروسازی اصفهان

■ سردبیر محترم ماهنامه گرانمایه رازی

سلام‌علیکم پس از عرض خسته نباشید به شما همکار محترم و دست‌اندرکاران ماهنامهٔ وزین رازی و آرزوی توفیق روزافزون برای همگی شما امید است که با همکاری شما دلسوزان رشته داروسازی بتوانیم گره‌ایی از مشکلات رشتهٔ داروسازی و وضع نابسامان داروخانه‌ها بگشائیم.

اینجانب دکتر نعمت شیرزاد جویباری فارغ‌التحصیل شهریور ۷۱ از دانشکده داروسازی تبریز می‌باشم و اکنون مسئول فنی یکی از داروخانه‌ها در شهر آمل هستم. غرض از مزاحمت، رساندن فریاد مظلومیت بچه‌های داروساز بعضی از استانها مثل مازندران می‌باشد. همکار محترم! من نمی‌دانم که شما تا چه حد در جریان هستید! ولی لازم می‌دانم که این نکته را خدمت شما عرض کنم که امتیاز داروخانه‌ها در حال حاضر موروثی شده است و هر مؤسسی که فوت می‌کند امتیاز آنرا یا به اسم همسر یا بچه‌هایش می‌کنند و با دانستن این مطلب که در حال حاضر تعداد زیادی از دکترهای داروساز در نوبت داروخانه هستند و با این تعداد دانشجوی رشتهٔ داروسازی که مشغول تحصیل هستند آیا بنظر شما این عمل مسئولین امر درستی است؟

البته شاید شما بگوئید که حتماً یا دکتر داروسازی در آن منطقه نبوده یا مناطق محروم بوده است، در حالیکه هیچکدام از این حالتهانیست و منظور من شهر آمل است که حدود ۲۰ دکتر داروساز در نوبت

داروخانه هستند و به همین تعداد دانشجوی رشته داروسازی از این شهر در دانشکده‌های مختلف مشغول تحصیل هستند. البته ما اعتراض‌مان را به گوش مسئولین استان رساندیم ولی آنها می‌گویند گیر از تهران است و آنها امتیاز رسمی را از تهران می‌گیرند و از ما کاری ساخته نیست. من بعنوان یک داروساز وظیفه خود می‌دانستم که شما استاد ارجمند را که بعنوان سردبیر محترم یکی از نشریات علمی ایران هستید در جریان بگذارم و از شما استدعا دارم که این در دل من و تمام دانشجوهای رشته داروسازی و داروسازان تازه فارغ‌التحصیل را به گوش مسئولین محترم در تهران برسانید. البته اگر برای شما مقدور است مطالبی را در این خصوص در یک شماره از مجله بگنجانید تا مسئولین مرکز استانها نیز متوجه این امر بشوند.

با نهایت تشکر و تقدیم احترام

دکتر نعمت شیرزاد جویباری

■ خدمت سردبیر محترم ماهنامه رازی:

ضمن سلام و تشکر از زحمات شما و همکارانتان در امر تهیه ماهنامه ارزشمند رازی. چند نکته به خاطر اینجانب رسیده است که ذکر آنها رابی‌مناسبت با بحث موجود ندانستم. امید آنکه مسئولین ذیربط به این نکات توجه لازم را مبذول فرمایند:

۱- تا جایی که من مطلع هستم دانشجویان پزشکی در طی ۷ سال دوره پزشکی تنها ٤ واحد فارماکولوژی را در دروه فیزیوپاتولوژی می‌گذرانند و در دوره بالینی اطلاعات اندکی را در مورد درمان دارویی بیماریها از قبیل نوع دارو، دوز و تعدادی از عوارض آن می‌آموزند.

۲- متأسفانه در حال حاضر اکثر دانشجویان داروسازی پس از فارغ‌التحصیلی به جایگاه واقعی خود

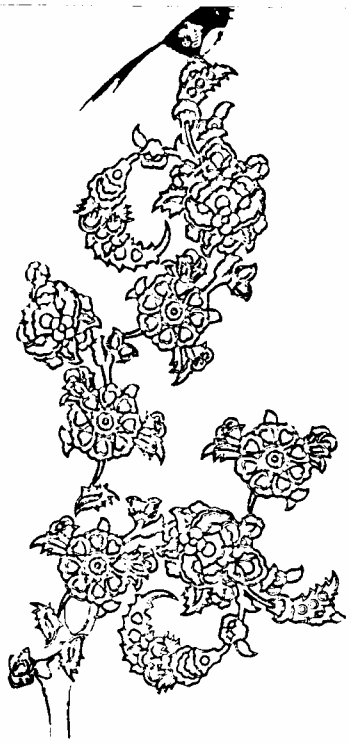

دست نمی‌یابند و جواز احداث داروخانه تنها ماحصل ۷ سال تحصیل آنها بیش نیست.

۳- عده کمی از پزشکان، متأسفانه داروی چند بیمار را در یک نسخه همزمان تجویز می‌کنند و احیاناً در تجویز دارو برای بیماران آشنا، بذل محبت نموده و لیست بلند بالایی از انواع و اقسام داروها، با سفارش بیمارشان تجویز می‌کنند که امید است در این گونه اعمال تجدیدنظر نمایند.

در ضمن دو پیشنهاد را برای بهبود وضع موجود ارائه می‌نمایم:

۱- تعداد واحدهای فارماکولوژی دانشجویان پزشکی افزایش یافته و درسی در زمینه تداخلات دارویی برای دانشجویان پزشکی در نظر گرفته شود. شایسته است دانشجویان پزشکی نیز مطالعات خود را به واحدهای درسی محدود ننمایند.

۲- داروسازان محترم بررسی بیشتری برروی نسخ

در داروخانه‌ها انجام داده و موارد ضروری را به پزشک ارجاع دهند. همچنین طریقه مصرف و عوارض عمده داروها را با دقت بیشتری برای بیماران شرح دهند.

پزشکان محترم نیز علاوه‌بر تلاش برای افزایش معلومات داروشناسی، اشتباهات احتمالی خود را قبول کرده و با همکاران داروساز همکاری بیشتری جهت بهبود وضع فعلی انجام دهند.

والسلام

«م.ب» دانشجوی پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

■ سردبیر محترم ماهنامهٔ داروئی رازی، جناب آقای دکتر سیامک‌نژاد

سلام علیکم، با عرض خسته نباشید به شما و تمامی دست‌اندرکاران و زحمت‌کشان ماهنامه و با عرض تشکر و سپاس بخاطر ارسال مستمر آن برای انجانب. دو پیشنهاد داشتم که خدمتتان عرض می‌کنم:

۱ - مدتی بود که قصد داشتم در رابطه با عنوان «فرهنگ داروشناسی، ماهنامه خدمت شما پیشنهادی بدهم که میسر نمی‌شد تا اینکه اشارهٔ اخیر شما در شمارهٔ مهرماه ۷۱ ماهنامه مبنی بر انتشار کتابی تحت همین عنوان، عزمم را جزم کرد تا بالاخره پیشنهاد را مکتوب نموده ارسال نمایم. بنظر اینجانب چون بعضی از کلمات وعباراتی که در سلسله مطالب ارائه شده، معنی و تفسیر شده‌اند، دارو نبوده بلکه یک عبارت پزشکی می‌باشند لذا عنوان «فرهنگ داروشناسی» رسا نبوده و مثلاً می‌توان بجای آن از عبارت «فرهنگ داروپزشکی» و یا «فرهنگ داروئی - پزشکی» استفاده کرده. بعضی از این عبارات بطور مثال بقرار زیر است:

1. Free Radicals
2. GABA Receptors
3. GABAergic nerve fibre
4. fodrin
5. enzyme induction
6. excitotoxin concept

۲ - در رابطه با پیمانه‌های داخل جعبهٔ شربتها،بنظر می‌رسد که اگر تمام کارخانه‌های سازنده از یک پیمانهٔ هم حجم (که معمولاً 5ml است) استفاده نمایند منطقی‌تر است. مقصودم سوسپانسیون کوتری‌موکسازول کارخانهٔ تهران داروست که پیمانهٔ آن 10ml حجم دارد و بنابراین چه بسا داروخانهٔ تحویل دهنده دستور صحیح را به مریض ندهد و یا اینکه دستور پزشک (که معمولاً از نوع داروی تحویلی بدون اطلاع است) با دستور داروساز یکی نباشد و در نتیجه بی‌اعتمادی و سردرگمی مریض را بدنبال داشته باشد.

باکمال تشکر

دکتر مسعود کرمی - مسئول فنی داروخانه بوعلی اهواز

■ همکار ارجمند جناب آقای دکتر سید محمّد صدر مدیر محترم ماهنامه داروئی رازی

ضمن عرض سلام و ارادت خالصانه تشکر و سپاس از زحمات جنابعالی و همکاران محترمتان که در بثمر رسیدن هر چه بیشتر مجله رازی و پربار و مفید نمودن آن مبذول می‌فرمایند تقاضا دارم چنانچه مقدور می‌باشد ترتیبی اتخاذ فرمایند که چند صفحه از مجله به تداخل داروهای مهم و روزمره اختصاص داده شود هر چند در بعضی مقالات اشاره‌ای به برخی از داروها و تداخل آن می‌شود.

با تشکر فراوان

دکترعظیم - همدان